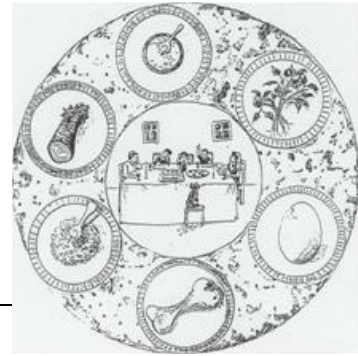

SEDER = orde

Muziek (Bea, Jetske, Johannes)

Welkom

1 We zingen Lied 78 : 1 en 2

Mijn volk, ik ga geheimen openleggen.
Wend nu het oor tot wat ik u zal zeggen.
Verborgenheden wil ik openbaren,
een van oudsher ons doorgegeven mare,
roemrijke daden door de Heer volbracht,
zijn grote wond'ren en zijn grote kracht.

Laat ons wat onze vaders vertelden
doorgeven en aan onze kind'ren melden.
't Getuigenis aan Israël geschonken,
het heil dat van de hemel heeft geklonken,
het is een licht dat ons ten leven leidt, -
ons en al wie door ons wordt ingewijd.

Aansteken van de kaarsen.

Uitleg van de lege stoel (Maleachi 4 : 5)

Kadosj (zegen).

Uitleg bij de 4 bekers (Exodus 6:6-7) 'uitleiden'
'redden'
'verlossen'
'nemen'

Eerste beker

Ik zal u onder de dwangarbeid **uitleiden**;
de beker der heiliging: *Kos Kadesj*

Uitleg bij handen wassen

Uitleg bij de peterselie en het zoute water

De vragen van een kind

Waarom is deze avond zo anders dan andere avonden?

Waarom eten wij dit ongezuurde brood?

Waarom eten wij de bittere kruiden?

Waarom vieren wij vanavond dit Pesach?

Lezing: (mijn vader was een Arameeër): Deuteronomium 26 : 5

2 Zingen: Lied 78 : 5 en 14

Toen onze vaders in Egypte waren,
toen deed Hij hen zijn wonderen ervaren.
Hij bracht hen veilig met een hand van liefde
dwars door de zee, toen Hij het water kliefde
en rechts en links tot staan bracht als een muur.
Hij ging hen voor in wolkkolom en vuur.

Mijn God, hoe snel vergeet men zijn bevrijding.
Blijdschap valt licht ten offer aan ontwijding.
Gij Heer, die heilig zijt en heilig voorging,
vergeten zijn uw heil en uw verhoring
bij 't volk dat nu schoorvoetend verder trekt,
maar eenmaal door uw hand werd opgewekt.

Lezing: (slavenarbeid in Egypte): Exodus 1 : 8 - 14

Uitleg bij het groene kruid

Uitleg bij het breken van de matze (Exodus 12:34)

3. Zingen: lied 103 : 1 en 2

Zegen, mijn ziel, de grote naam des Heren,
laat al wat binnen in mij is Hem eren,
vergeet niet hoe zijn liefde_u heeft geleid,
gedenk zijn goedheid, die u wil vergeven,
die u geneest, die uit het graf uw leven
verlost en kroont met goedertierenheid.

Loof Hem, die zo met gaven u verzadigt,
dat uw bestaan, met glorie begenadigd,
gelijk een arend nieuw bevleugeld wordt.
Het volk in druk heeft van Hem recht verkregen,
Hij heeft aan Mozes eens getoond zijn wegen,
op Israel zijn zegen uitgestort.

De Haggadah, de eigenlijke vertelling.

- v. Hoe vierde men vroeger het paasfeest?
- b. *Mozes gaf de opdracht aan alle gezinnen om een schaap of een geit te slachten en feest te vieren. (Exodus 12:21)*
- v. Wat deed men met het bloed?
- b. *Met het bloed werden de deurposten rood geverfd (Exodus 12:22)*
- v. Waarom deed men dat?
- b. *God zal iedereen straffen wie geen bloed aan de deurposten heeft. Maar hij zal aan elke deur voorbijgaan waar hij het bloed ziet. (Exodus 12:23)*
- v. Wanneer moeten we dit doen?
- b. *Dit doen we ieder jaar. Zo deden mijn vader en moeder het. Ik laat het jullie zien met de opdracht dat jullie het later ook zullen doen en dat jullie het jullie kinderen zullen leren. (Exodus 12:24-26)*
- v. Wat gebeurde er na het feest?
- b. *Van alle Egyptenaren stierf de eerstgeboren zoon. Ook de kroonprins, de oudste zoon van de farao stierf. Zelfs de eerstgeboren dieren stierven. (Exodus 12:27-30)*

- v. Hoe reageerden de Egyptenaren?
- b. *De Egyptenaren smeekten de Israëlieten om zo snel mogelijk weg te gaan. Neem alles mee, en kom nooit meer terug. Neem jullie God met je mee Hij zal je zegenen en laat ons met rust. (Exodus 12:31-33)*
- v. Wat namen de Israëlieten mee?
- b. *De Israëlieten vulden hun pannen met ongegist deeg. De pannen wikkelden ze in hun kleren en namen ze op hun schouder. de Egyptenaren gaven ook al hun sieraden mee. (Exodus 12:34-36)*
- v. Waar gingen de Israëlieten naar toe?
- b. *Ruim een miljoen mensen trokken met hun dieren vanuit Egypte naar het oosten. De Israëlieten hadden vierhonderden-dertig jaar in Egypte gewoond. Onderweg bakten ze broden van het deeg waar nog geen gist in zat. Het brood had nog geen tijd gehad om te rijzen. Zo plotseling waren ze op reis gegaan. (Exodus 12:37-41)*
- v. Hoe wisten de Israëlieten wat ze moesten doen?
- b. *Die nacht waakte God zelf over de mensen. Hij wees zijn volk de veilige weg. Hij liet zijn mensen gaan. (Exodus 12:42-43)*

4. Zingen: "Wij gaan op reis langs de weg van verlangen"

Refrein:

Wij gaan op reis langs de weg van verlangen.

Ga met ons mee langs de beelden van hoop.

Wij gaan op reis langs de weg van verlangen.

Ga met ons mee langs de beelden van hoop.

Ga niet gebogen! Durf rechtop te leven!

Wees niet zo vruchteloos vreselijk dom.

Gooi al het kwaad in het vuur van vergeving.
Dan draag je vruchten, keer je maar om. **Refrein**

Blijf niet te lang in het land van verloren.
Denk toch goed na en word wie je bent.
Want uit Gods liefde wordt ieder geboren.
Hij is de Vader, een God die ons kent. **Refrein**

Lezen: Exodus 15:1-3

De tweede beker.

Ik zal u redden van de slavernij; de beker der plagen:
Kos HaMakot

Lezen: Psalm 113:5-8 en 114:1-3

5 Muzikaal intermezzo Daniëlle Kingma
Hatikva

Zolang in het hart, van binnen,
Een Joodse ziel levendig is
En naar het oosten, vooruit,
Het oog naar Zion kijkt
Is onze hoop nog niet verloren
De hoop die al tweeduizend jaren leeft
Een vrij volk te zijn in ons land
Het land van Zion en Jeruzalem

Iedereen wast nu de handen...

Ieder krijgt nu een stukje van een ongebroken matse, en een stukje van de gebroken matse. (en dankzegging)

Uitleg bij de matze (*Exodus 12:39*)

Uitleg bij de maror (bittere kruid) (*Exodus 1:13-14*)

Dankgebed (**Hallel**) voor de bevrijding uit Egypte.

6 Zingen: Zomaar te gaan met een stok in je hand
Lied 806 (Alles Wordt Nieuw II.6)

Zomaar te gaan met een stok in je hand,
Zonder te weten wat je zult eten.
Zomaar te gaan met een stok in je hand;
Eindeloos ver is 't beloofde land.

Zomaar te gaan, wordt het leven of dood?
Altijd maar banger, duurt het nog langer?
Zomaar te gaan, wordt het leven of dood?
In de woestijn worden kinderen groot.

Zomaar te gaan, met zijn woord als bewijs,
altijd maar lopen, altijd maar hopen.
Zomaar te gaan, met zijn woord als bewijs;
straks wonen wij in een paradijs.

Uitleg bij de opdracht het verhaal door te vertellen (Exodus 13:8)

Muzikaal intermezzo (Bea, Jetske, Johannes)

Eten van de sla (Appel-honingsalade en matzes gaan rond)

We hebben haastige spoed

Uitleg bij het tevoorschijn halen van de “verborgen” halve matze.

Zegen (**Barucha**).

7 Zingen: Lied 395; Op de avond toen de uittocht

Op de avond, toen de uittocht
uit Egypte werd gevierd,
en de matse werd gebroken
en de wijn werd ingeschonken,
toen heeft Jezus aan zijn mensen
een geheim geleerd.

Refrein: Wij gaan rond met het brood,
wij gaan rond met de wijn,
want iedereen mag leven
en vrolijk zijn.

Op de avond van het paasfeest
heeft hijzelf ons uitgelegd,
dat het brood ons werd gegeven
als een teken van zijn leven,
dat hij uitdeelt aan zijn mensen,
dat heeft hij gezegd.

Refrein

De derde beker

en u **verlossen** door een uitgestrekte arm;
de beker der verlossing: *Kos HaGe--elah*

Lezing Psalm 116:12-18

Uitspreken van de wens "***Thans nog hier, het volgend jaar in Jeruzalem.***"

Psalm-lezing: Psalm 136:10-15

8

Op die avond, toen de beker
werd gezegend door de Heer,
zei hij: wat jullie misdeden,
dat is nu voorgoed verleden,
je mag leven van vergeving,
nu en telkens weer.

Refrein

Op die maaltijd van het paasfeest,
op de avond voor zijn dood
zei hij: zelf zal ik er bij zijn
op het feest waar jullie vrij zijn,
op de maaltijd, die God aanricht,
en dat feest wordt groot!

Refrein

Lezen: Jesaja 53 : 1-7 (12)

9 Zingen: Door de wereld gaat een woord. (m)=*Joh de H, 916*

Door de wereld gaat een woord
En het drijft de mensen voort:
“Breek uw tent op, ga op reis,
naar het land dat ik u wijs

Refrein: **Here God wij zijn vervreemden
Door te luist'ren naar Uw stem.
Breng ons saam met Uw ontheemden
Naar het nieuw Jeruzalem.**

Door de wereld klinkt een lied,
Tegen angsten en verdriet.
Tegen onrecht, tegen dwang,
Richten pelgrims hun gezang.

Refrein

De vierde beker (De beker van Melchisedek)

Ik zal u tot een volk aannemen. De beker lofprijzing: *Kos Hallel.*

Priesterlijke zegen (Numeri 6 : 23-27)

Openen van de deuren

10. Lied 550:1, Verheug u, gij dochter van Sion,
Verheug u, gij dochter van Sion,
En jonkvrouw Jeruzalem, juich!
Uw koning rijdt binnen,
Het rijk gaat beginnen,
De zalige tijden,
Hij komt ons bevrijden
Rechtvaardig, zachtmoedig,
De aarde zal spoedig
Een bloeiende tuin zijn van vrede en recht.
De Heer heeft het heden gezegd.

Muzikale bijdrage (Jetske, Bea, Johannes)

Protestantse Gemeente te Menaam, 23 maart 2016, Menaam